

Denne artikkelen kan kopieres fritt og viderefremidles til andre.

En forutsetning er at navn på utgiver (Strinda historielag), årbokas årstall og forfatter(e) oppgis.

Det må ikke foretas endringer i artiklene.

Det er ikke tillatt å skanne eller kopiere bilder i bøkene for bruk i andre sammenhenger.

Treskjærer Ole J. Laulos figurer på Tungen gård

Av Randi Tvette Vik

I artikkelen om treskjærer Ole Jacobsen Laulo i *Trondhjemske Samlinger*, andre bind, tredje hefte fra 1917 kan vi lese at Laulo i 1867 fikk i oppdrag å skjære dekorasjoner til den nyoppførte hovedbygningen på Tungen gård. Vi siterer fra artikkelen:

“I 1867 stod godseier Finnes nye herskapelige hovedbygning paa Tungen oppført og indredet. I første stokverk her er der en selskapssal, som endnu staar i sin oprindelige skikkelse og utstyrelse. Paa begge langvægger av denne er Laulos kunst representert ved en frise utskaarne hoder oppe under takgesimsen, paa indvæggen over vinduerne en række dyrehoder. Paa midten av denne frise staar dessuten et skjold med godseierens initialer og aarstallet. Hjørnene utfyldes av lave bredbukete amforaer, som i det

dæmpede spil av dagslyset paa deres veltrufne farvevalør virker som kulørt glas.

Det er to nye retninger av sin begavelse og stofkreds Laulo her aapenbarer. Den ene hans interesse for at sysle med den norske mytologi og sagnkreds..... Den anden er den gryende følelse for naturmystikken, gjennom hoderne av alle de tamme og vilde dyr - hele rækken gjengit med en uimotstaaelig karakteristikk, de fleste med et lystig lune. Der er ræven og bjørnen fra Asbjørnsen og Moe, og ellers al eventyrenes anden dyreverden. Men det er særdeles velopdragne dyr, stilfærdige og tilbakeholdne, uttryk for sin tids opfatning paa det omraade. Endnu ja – men over et dypt og bredt sprang peker de dog fremad mot de grotesk grinende former og fjæs, som senere blev det realistiske utslag av denne Laulos uuttømmelig sprudlende evne.”

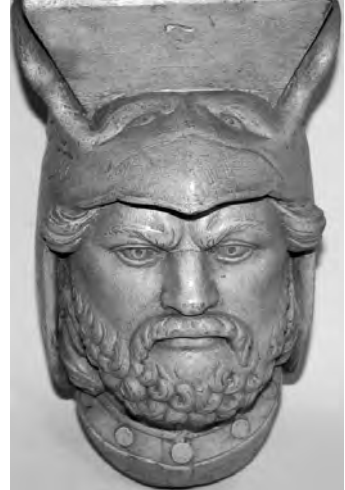

En av amforaene

“Skjoldet” forfra og fra siden

Laulo har risset inn navnet sitt på kvinnehodet øverst til høyre. Eier av de avbildede figurene er Steinar Vidvei.
Foto: Knut L. Vik.

Mange av figurene som prydet selskaps-salen, ble heldigvis reddet og tatt vare på av familien Vidvei da hovedbygningen ble revet i 1960.

Ole Jacobsen Lauulo (1825-1901) hadde navnet sitt fra gården Lauglo på Leinstrand. Familien bodde på plassen Lien under denne gården. Han begynte tidlig-mens han var gjeter på gården Sundet - å skjære ut små trefigurer, og disse solg-

te han på torget i Trondheim. Viktige personer i Trondheim ble oppmerksom på hans talenter og skaffet ham anbefalingsbrev, slik at han kunne få kontakter og oppdrag i hovedstaden. Han begynte også etter hvert å arbeide i stein og marmor. Det ble et omflakkende liv som treskjærer og billedhugger for Lauulo mens familien ble boende på plassen i Leinstrand. Han begynte på Tegneskolen i Kristiania og fikk etter hvert flere presti-

Selskapsalen i 1. etasje på Tungen gård i 1928. Vi ser over peisen figurer skåret av Ole Lauulo. På veggen er det billedtepper med motiver tegnet av Gerhard Munthe, og teppet på gulvet har en bord tegnet av Munthe. Teppene er vevd av fru Amalie Finne. Bildet er fra damebladet *Urd* nr. 1, 1928. Fru Finnes veving var årsaken til bladets besøk. Amalie Finne forteller i artikkelen at det var i direktør Jens Thiis' dage at Kunstindustrimuseet satte i gang vevkurser under fru Ulrikke Greve Dahls ledelse. Det første kurset ble satt i gang i 1898, og i 1909 ble vevskolen lagt ned. Amalie Finne var med på flere av disse kursene. På bildet ser vi fra venstre teppene "Gullfuglene", "Den kloke fugl" og "Nordlysdøtrene". Kilde: Dir. Jan-Lauritz Opstad, Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum.

sjefylte oppdrag. Han leverte f. eks. arbeider til Bygdøy kongsgård og Christiania Kunstforening, og han fikk Kongens bronsemedalje for sine treskjærerarbeider på industriutstillingen i Kristiania i 1854. Videre fikk han stipend og dro til København, og han var representert på verdensutstillingen i Paris i 1855.

Etter hvert åpnet han verksted på Baklandet. I 1860 ble kong Karl XV kronet i Trondheim, og Laulo fikk oppdraget å skjære ut et speil som skulle gis til dronning Louise. Siden han også nå hadde hatt en utstilling med steinarbeider i Teatret, ble han engasjert til restaureringsarbeider på Domkirka i 1870-årene. Der har han satt mange spor med sin kirkekunst - f.eks. den gotiske buen over Kongeportalen på sørsida av koret og arbeider i oktagonen. Han skar også ut kopier av Thorvaldsens Kristusfigurer. Slike kopier finner vi i Havstein kirke og i Leinstrand kirke. En døpefont er bevart i Levanger kirke. Han arbeidet parallelt med treskjæring i disse årene –

bl. a. skar han ut en kjent kvinnefigur med ølflasker og krus for E. C. Dahls bryggeri. Et visst motsetningsforhold gjorde at Laulo ble oppsagt ved Domkirka i 1882.

Årene som fulgte, ble vanskelige for Laulo. Helsa var dårlig, og han måtte få understøttelse fra fattigkassa. 11 barn ble født i familien, men mange døde som små. Kona døde i 1889, og de siste årene bodde han delvis i byen og på gårder, bl.a. i Leinstrand. Han døde på gammelhjemmets sykestue på Thomas Angells stuer i 1901. -- Bautaen over Ole Jacobsen Laulo på Lauglo ble avduket 26. august 1917.

Kilder

Brodahl, John E.: Treskjærer Ole Jacobsen Laulo. I *Trondhjemske samlinger*, andre bind, tredje hefte. Trondhjems Historiske Forening Trondheim. 1917.

Christiansen, Per: Treskjærer og husmann, i *I bildet. Kunst og kunstnere fra Heimdalsområdet*. Heimdal Historielag Skrifter 10, 2006.

